

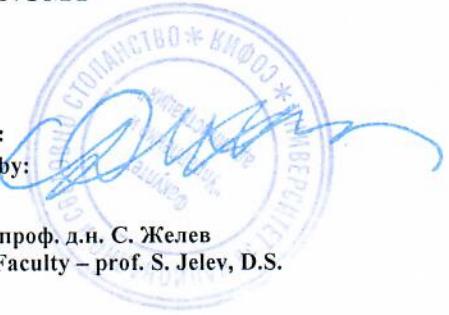
УНИВЕРСИТЕТ ЗА НАЦИОНАЛНО И СВЕТОВНО СТОПАНСТВО
UNIVERSITY OF NATIONAL AND WORLD ECONOMY

Приета с решение на ФС на факултет

„УПРАВЛЕНИЕ И АДМИНИСТРАЦИЯ“, прот. № 4 / 18.01.22 Approved by:

Adopted by the Faculty Council Decision of Faculty of

MANAGEMENT AND ADMINISTRATION, rec. № 4 / 18.01.22 Dean of Faculty – prof. S. Jelev, D.S.

УЧЕБНА ПРОГРАМА

COURSE SYLLABUS

Учебна дисциплина <i>Course</i>	Гражданско общество и общностно развитие <i>Civil Society and Community Development</i>
Образователна и научна степен <i>Educational and Scientific Degree</i>	ОНС „Доктор“ <i>PhD</i>
Статут на дисциплината <i>Course Category</i>	Избираема (блок Б) <i>Optional (block B)</i>
Област на висше образование <i>Area of Study</i>	3. Социални, стопански и правни науки <i>3. Social, Economic and Law Sciences</i>
Професионално направление <i>Field of Study</i>	3.7 Администрация и управление <i>3.7 Administration and Management</i>
Докторска програма <i>PhD Programme</i>	Организация и управление извън сферата на материалното производство (Публична администрация) <i>Organization and Management of Non-material Production (Public Administration)</i>
Факултет <i>Faculty</i>	Управление и администрация <i>Management and Administration</i>
Катедра <i>Department</i>	Публична администрация <i>Public Administration</i>
Аудиторна заетост <i>Academic Hours</i>	0 ч.
Извънаудиторна заетост <i>Extracurricular Academic Hours</i>	250 ч.
Кредити <i>Credits</i>	10 ECTS
Титуляр <i>Lecturer</i>	доц. д-р Деница Горчилова <i>assoc. prof. Denitsa Gorchilova, PhD</i>

1. АНОТАЦИЯ / COURSE DESCRIPTION

Учебната дисциплина е предназначена за докторанти, които работят в области като: гражданско участие в изработването, прилагането и проследяването на публични политики; привличане на гражданите и осъществяване на контрол върху различни аспекти от дейността на органите на централната и местната администрация; подобряване на качеството и прозрачност на управлението в публичния сектор; овлашаване на малки общности; въздействие на организирани гражданска инициативи (работка на сдружения и фондации, лобиране и натиск, протестни и социални движения, доброволчество и др.) върху работата на публичната администрация и др. подобни.

Учебното съдържание покрива широк набор от теми, посветени на изграждащи хоризонтални връзки в обществото структури и явления – гражданско общество в неговата организирана проява, формите за реализиране на гражданско участие, изграждането и поддържането на социален капитал. Отделен модул в дисциплината е посветен на все още слабо познатото в България общностно развитие и неговото въздействие върху всички аспекти на социалните системи.

В резултат на обучението докторантите придобиват умения за оценка на състоянието и развитието на гражданските структури, анализ на степента на свързаност и въздействието ѝ върху постигането на обществени цели.

The course is aimed at PhD students who research areas as: civic participation in the development, application and monitoring of public policies; enabling the citizens to control different aspect of the work of the central and local administrations; quality improvement and transparency of public sector management; empowering small communities; impact of institutionalized civic initiatives (forming associations and foundations, lobbying and civic pressure, protests and social movements, volunteering, etc.).

The content covers wide array of topics related to the creation of horizontal ties within society by institutions and initiatives – that is the active civic society and its forms, civic participation, the creation and widening of the social capital. A separate module treats community development which still is a new topic for the Bulgarians and the opportunities it creates for advancement in all social systems.

The PhD students will learn how to assess the state and development of civic organizations, to analyze the strength of their interconnectedness and its effect on attaining the larger societal goals.

2. СЪДЪРЖАНИЕ / CONTENT

№	ТЕМА / TOPIC
	Част 1. Гражданско участие <i>Module 1. Civic participation</i>
1.	ГРАЖДАНСКО УЧАСИТЕ И КОНТРОЛ CIVIC PARTICIPATION AND CONTROL <p>Същност и измерения. Области на гражданско участие – пряко и опосредствано. Стълба на гражданско участие <i>Essence, characteristics and dimensions of civic participation. Areas of civic participation – direct and indirect. Ladder of civic participation.</i></p>
2.	ФОРМИ НА ГРАЖДАНСКО УЧАСИЕ FORMS OF CIVIC PARTICIPATION <p>Традиционни (информационни срещи, консултации, гражданска жури, консултивни съвети, панели, дискусии) и съвременни (възможности на ИКТ, електронно гражданско участие, е-демокрация) форми. Пряка демокрация и форми за осъществяването ѝ. <i>Traditional (informational meetings, consultations, civic juries, consultative councils, panels, discussions) and contemporary (ICT, e-civic participation, e-democracy) forms of civic participation. Direct democracy and its forms.</i></p>
3.	РЕГУЛАЦИЯ НА ГРАЖДАНСКОТО УЧАСИЕ CIVIC PARTICIPATION REGULATIONS <p>Европейски, национални и местни измерения на гражданско участие и контрол – нормативна уредба, стратегически документи, постижения. <i>European, national and local dimensions of civic participation and control – laws, regulations, strategies, policies, achievements.</i></p>
4.	УПРАВЛЕНИЕ НА ГРАЖДАНСКОТО УЧАСИЕ CIVIC PARTICIPATION MANAGEMENT <p>Алгоритъм за осъществяване на гражданско участие и контрол. Ефективност, удовлетвореност на заинтересованите страни, качество. <i>Civic participation and control algorithm. Efficiency, satisfaction and involvement of the stakeholders. Management of quality.</i></p>
5.	ГРАЖДАНСКО УЧАСИЕ И КОНТРОЛ В БЪЛГАРИЯ CIVIC PARTICIPATION AND CONTROL IN BULGARIA <p>Постоянни органи и ad hoc инициативи. Индекс на гражданско участие. <i>Governing bodies, councils and ad hoc initiatives. Civic participation index.</i></p>
	Част втора. Гражданско общество <i>Module 2. Civil society</i>
6	КОНЦЕПЦИИ ЗА ГРАЖДАНСКОТО ОБЩЕСТВО CIVIL SOCIETY CONCEPTS <p>Развитие на възгледите от древността до наши дни. Линии на взаимодействие гражданско общество – държава и гражданско общество – бизнес. <i>Development of civil society ideas and concepts from ancient times to the present. Lines of interaction: civil society – state; civil society – business.</i></p>
7	ИСТОРИЯ НА ГРАЖДАНСКОТО ОБЩЕСТВО CIVIL SOCIETY HISTORY <p>Развитие на гражданско общество в България от Възраждането до наши дни.</p>

	<p>Регулация. Основни тенденции и проблеми. <i>Development of civil society in Bulgaria since the Enlightenment era. Development of the regulations. Major trends and problems.</i></p>
8	<p>ГЛОБАЛНО ГРАЖДАНСКО ОБЩЕСТВО GLOBAL CIVIL SOCIETY</p> <p>Поява и въздействие на глобалното гражданско общество. Основни участници. Интернационализация на гражданското участие. <i>Emergence and development of global civil society. Major players. Internationalization of civic engagement.</i></p>
	<p>Част трета. Институции на гражданското общество в България Module 3. Civil society institutions in Bulgaria</p>
9	<p>СДРУЖЕНИЯ И ФОНДАЦИИ ASSOCIATIONS AND FOUNDATIONS</p> <p>Закон за юридическите лица с нестопанска цел. Специфики на управлението на нестопански организации. Работа с доброволци. <i>Nonprofit Legal Entities Law. Managerial specifics of nonprofits. Working with volunteers.</i></p>
10	<p>ЧИТАЛИЩА COMMUNITY CENTERS</p> <p>Историческа роля и съвременно състояние. Закон за народните читалища. Финансиране и управление на читалищната дейност. Основни постижения и проблеми. <i>History and current situation. Law on Peoples' Community Centers. Financing and managing community centers. Major achievements and problems.</i></p>
11	<p>ДРУГИ ИНСТИТУЦИИ НА ГРАЖДАНСКОТО ОБЩЕСТВО В БЪЛГАРИЯ OTHER CIVIL SOCIETY INSTITUTIONS IN BULGARIA</p> <p>Политически партии, профсъюзи, религиозни организации, социални движения. Измерения, регуляция, проблеми и перспективи. <i>Political parties, trade unions, religious organizations, social movements. Dimensions, regulations, problems and perspectives.</i></p>
12	<p>СОЦИАЛНО ПРЕДПРИЕМАЧЕСТВО SOCIAL ENTREPRENEURSHIP</p> <p>Социални предприятия и социална икономика. Регулация, особености, развитие в България. <i>Social enterprises and social economy. Regulations, characteristics and development in Bulgaria.</i></p>
13	<p>БЪЛГАРСКОТО ГРАЖДАНСКО ОБЩЕСТВО ПРЕЗ 21 ВЕК BULGARIAN CIVIL SOCIETY IN THE 21ST CENTURY</p> <p>Тенденции в развитието на дарителството и доброволчеството в България. <i>Trends in giving and volunteering in Bulgaria.</i></p>
	<p>Част четвърта. Социален капитал Module 4. Social capital</p>
14	<p>КОНЦЕПЦИИ ЗА СОЦИАЛЕН КАПИТАЛ SOCIAL CAPITAL CONCEPTS</p> <p>Дефиниции и характеристики според различните групи концепции (ранни, мрежови, когнитивни).</p>

	<i>Definitions and characteristics of social capital according to different lines of study (early theories, network theories, cognitive theories).</i>
15	ФОРМИ НА СОЦИАЛЕН КАПИТАЛ SOCIAL CAPITAL FORMS Типове, нива и форми на проявление на социалния капитал. <i>Types, levels and forms of social capital.</i>
16	ИЗМЕРВАНЕ НА СОЦИАЛНИЯ КАПИТАЛ MEASURING SOCIAL CAPITAL Подходи и основни показатели. <i>Approaches and major indicators.</i>
17	СОЦИАЛЕН КАПИТАЛ И КОЛЕКТИВНИ ДЕЙСТВИЯ SOCIAL CAPITAL AND COLLECTIVE ACTION Изграждане и поддържане на доверие. Социални мрежи. Социален капитал във виртуалното пространство. <i>Building and sustaining trust. Social networks. Social capital in the virtual networks.</i>
	Част пета. Общностно развитие Module 5. Community development
18	ОБЩНОСТНОТО РАЗВИТИЕ КАТО КОНЦЕПЦИЯ COMMUNITY DEVELOPMENT AS A CONCEPT Възникване и развитие на идеята за общностно развитие. Географски особености на приложението ѝ. <i>Emergence and development of the idea about community development. Geographical differences of its realization.</i>
19	МОДЕЛИ НА ОБЩНОСТНО РАЗВИТИЕ COMMUNITY DEVELOPMENT MODELS Техническа помощ, конфликтен подход, подходът на самостоятелната подкрепа и др. Програмен подход към общностното развитие. <i>Technical assistance, conflict approach, self-support approach etc. Programme approach to community development.</i>
20	РЕСУРСИ ЗА ОБЩНОСТНО РАЗВИТИЕ COMMUNITY DEVELOPMENT RESOURCES Създаване и поддържане на капацитет на общностите. Управление на процеса. <i>Creating and sustaining community capacity. Process management.</i>
21	СОЦИАЛНИЯТ КАПИТАЛ КАТО ФАКТОР ЗА РАЗВИТИЕ НА ОБЩНОСТИТЕ SOCIAL CAPITAL AS A COMMUNITY DEVELOPMENT FACTOR Социално предприемачество и промяна в общността. <i>Social entrepreneurship and community change.</i>

3. САМОСТОЯТЕЛНА РАБОТА / INDIVIDUAL COURSE PREPARATION

За постигането на целите на учебния курс докторантът трябва да извърши планирания обем самостоятелна работа, контролирана текущо от титуляра на курса.

На всеки обучаващ се по тази програма се възлага във **връзка с темата на дисертацията:**

- Да разработи актуален литературен обзор по тема от съдържанието на курса;

- Да реферира не по-малко от 5 основни/ключови литературни източници посочени в обзора;
- Да подготви проект на научна статия в съответствие с изискванията на сп. „Икономически и социални алтернативи“ (или друго реферирано научно издание).

Конкретните изисквания и приложимите макети за подготовка на трите елемента на самостоятелната подготовка и на изпита – литературен обзор, рефериране на селектирани литературни източници и проект на научна статия – са налични на сайта на катедрата: <http://departments.unwe.bg/padmin/bg/pages/6826/%d0%b4%d0%be%d0%ba%d1%82%d0%be%d1%80%d0%b0%d0%bd%d1%82%d0%b8.html>

In order to achieve the goals of the course the doctoral student must perform the planned volume of independent work supervised by the titular of the course.

Each trainee in this program is assigned in connection with the topic of the thesis:

- *To develop an up-to-date literature review on topic from the content of the course;*
- *To summarize at least 5 major / key literature sources identified in the review;*
- *Prepare a draft of a scientific article in accordance with the requirements of the journal Economic and Social Alternatives (or other peer-reviewed scientific publication).*

The specific requirements and applicable templates for the preparation of the three elements of the self-study and the exam - literature review, referencing of selected literary sources and draft of a scientific article - are available on the Department's website:

<http://departments.unwe.bg/padmin/bg/pages/6826/%d0%b4%d0%be%d0%ba%d1%82%d0%be%d1%80%d0%b0%d0%bd%d1%82%d0%b8.html>

4. ОЦЕНЯВАНЕ / ASSESSMENT

Крайната оценка се състои от 3 компонента, по елементите на самостоятелната работа, както следва: (а) литературен обзор – 15%, (б) рефериране на литературни източници – 20% и (в) проект на научна статия – 65%.

Минималната оценка за успешно приключване на обучението е „Добър (4)“. Съответсена с Европейската система за трансфер на кредити, съпоставимостта на оценките е следната:

Отличен (6)	Много добър (5)	Добър (4)	Среден (3)		Слаб (2)	
A	B	C	D	E	FX	F
Присъждат се 10 кредити			Не се присъждат кредити			

The final grade consists of three elements: 15% are formed by the literature review, 20% by the selected literature sources' referencing and 65% by the scientific article draft.

The final grade is based on a six-point scale, in which the lowest grade for successful completion of the course is 4. Converted to the ECTS grading scale, the grades are as follows:

Excellent (6)	Very Good (5)	Good (4)	Average (3)		Poor (2)	
A	B	C	D	E	FX	F
The corresponding number of ECTS credit points is being allocated (10 credits are awarded)			No ECTS credit points are being allocated			

За докторантите в редовна форма изпитът се провежда присъствено, освен когато в заповед на ректора не е предвидено друго. За докторантите в задочна форма и за докторантите на самостоятелна подготовка изпитът може да се провежда и онлайн (в електронна среда).

The exam shall be held in offline mode for the full-time PhD students, unless stated otherwise in a Rector's order. For the part-time PhD students and for those taking independent study courses the exam can be held in online mode.

5. ДОКТОРАНТСКА ЗАЕТОСТ / DOCTORAL ACTIVITIES

Вид на занятията/заетостта Type of classes/employment	Аудиторна заетост Lectures	Извънаудиторна заетост Extracurricular Activity	Общо Total
1. Консултации – индивидуални, тюториали <i>Individual consultations, tutorials</i>	0	30	30
2. Проучване на литературни източници: подготовка на литературен обзор <i>Study of specialized literature: preparing literature review</i>	0	30	30
3. Рефериране на избрани литературни източници <i>Referencing selected literature source</i>	0	40	40
4. Индивидуално задание (проект на научна статия) <i>Individual assignment (scientific article draft)</i>	0	150	150
Общо/ Total	0	250	250

6. ЛИТЕРАТУРА / LITERATURE

A. ОСНОВНА / BASIC

- Гласът на гражданините в публичните политики, национална кампания „Чуй гражданите”, С., 2010
- Горчилова, Д., *Нестопански сектор: социални и институционални характеристики*, УИ “Стопанство”, С., 2010
- Горчилова, Д., *Сравнителна ретроспекция на концепциите за гражданско общество*, в: Научни трудове на УНСС, том II, УИ “Стопанство”, С., 2010, стр. 181 – 208; <http://research.unwe.bg/bg/journalissues/article/7341>
- Горчилова, Д., *Управление на нестопанските организации*, „Авангард Прима“, С., 2010
- Идеи за гражданско общество*, УИ „Св. Климент Охридски“, С., 2016
- Ракаджийска, Т. и кол., *Социалният капитал*, ИК на УНСС, С., 2017
- Edwards, M. (ed.), *The Oxford Handbook of Civil Society*, Oxford University Press, 2011
- Frank, F., A. Smith, *The Community Development Handbook. A tool to build community capacity*, <http://www.hrdc-drhc.gc.ca/community>

B. ДОПЪЛНИТЕЛНА / ADDITIONAL

- Белов, М., *Гражданското участие в политическия процес: конституционно-правни основи*, „Сиби”, С., 2010
- Българският неправителствен сектор в контекста на развитие*, фондация „Работилница за гражданска инициативи”, С., 2003
- Гаврилова, Р., И. Еленков *Към историята на гражданския сектор в България*, ФРГО, С., 1998
- Горчилова, Д., „*Уеббазиран социален капитал*“, в: *Масовите комуникации в информационното общество*, „Фабер“, 2012, стр. 121-144
- Горчилова, Д., *Институции на гражданско общество: илюстративни текстове*, ИК на УНСС, С., 2017
- Гражданско общество без гражданините. Оценка на българското гражданско общество 2003-2005*, сдружение „Болкан Асист”, С., 2005
- Димитров, Р. (съст.) *Гражданските организации – дефиниция и класификация*, ФРГО, 1998
- Златарева, М. *Юридически лица с нестопанска цел. „Сиела”*, С., 2013

9. *Инструменти и механизми за гражданско участие*, Център за младежки дейности „Надежда“, 2009
10. Пенкова, Е., Д. Горчилова, *Социално развитие на регионите*, ИК на УНСС, С., 2013
11. Славов, А., *Овластяване на гражданите. Референдуми и инициативи*, Болкан Асист, С., 2010
12. *Форум Гражданско участие*: <http://www.fgu.bg/>
13. *Approaches to Community Development*, National University Extension Association and The American College Testing Program, 1973
14. Castiglione, D., J. van Deth, G. Wolleb (eds.), *The Handbook of Social Capital*, Oxford University Press, 2002
15. Foxton, F., *Social Capital Indicators Review*, Office for National Statistics, UK, 2011
16. *Global Civil Society yearbooks*, London School of Economics, <http://www.lse.ac.uk/internationalDevelopment/research/CSHS/civilSociety/yearBook/>
17. Nabatchi, T., *A Manager's Guide to Evaluating Citizens Participation*, Journal of Public Deliberation, vol.10, issue 1, 2014
18. Nabatchi, T., *Deliberative Civic Engagement in Public Administration and Policy*, IBM Center for The Business of Government, 2012
19. *Participatory Toolkit: A Practitioner's Manual*, “King Baudouin Foundation”, 2005
20. Putnam, R. (ed.), *Democracies in Flux: The Evolution of Social Capital in Contemporary Society*, Oxford University Press, 2002
21. *Research to Develop a Community Needs Index*, Econometrica Inc., 2007
22. Safiollah, S. et al., *Effects of the Internet on Social Capital*, World Academy of Science, Engineering and technology, 60, 2009
23. *The NGO Sustainability Index for Central and Eastern Europe and Eurasia*, USAID, 1998 – 2015 (<https://www.usaid.gov/europe-eurasia-civil-society>)
24. *Community Development Journal*: <https://academic.oup.com/cdj>
25. www.SocialCapitalResearch.com

Учебната програма е приета на заседание на катедра „Публична администрация“ от 10.01.2022 г. (Протокол № 118/10.01.2022 г.).

The course syllabus is approved by the Council of the Public Administration department on 10.01.2022 (Record № 118/10.01.2022).

Автор

Lecturer

доц. д-р Деница Горчилова
assoc. prof. Denitsa Gorchilova, PhD

Ръководител катедра

Head of Department

доц. д-р Александър Вълков
assoc. prof. Alexander Valkov, PhD